

JATROGENE OZLJEDE KOD REANIMACIJE

D.CUCULIĆ¹, V.STEMBERGA¹, A.FERENČIĆ¹, I.ŠOŠA¹
¹ZAVOD ZA SUDSKU MEDICINU I KRIMINALISTIKU,
MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U RIJECI, RIJEKA

Liječnici u svom radu nužno prihvaćaju rizik profesije, svjesni realnosti o postojanju mogućih komplikacija pri medicinskim postupcima.

- životno ugrožavajuće situacije
- hitna medicinska intervencija
- mjere oživljavanja i zbrinjavanja pacijenata
- jatrogene ozljede

JATROGENE OZLJEDE

- oštećenje zdravlja pacijenta izazvano radnjama liječnika ili drugih medicinskih djelatnika
- ozljede nastaju štetnim djelovanjem tijekom različitih medicinskih zahvata (dijagnostički ili terapijski invazivni postupci)
- proceduralna jatrogeneza (ozlijeđene anatomske strukture koje nisu bile predviđene procedurom niti planom liječenja – kirurške ili anesteziološke komplikacije vezane uz invazivne dijagnostičke ili palijativne zahvate)
- neproceduralna i mješovita jatrogeneza (neželjene reakcije na lijek ili radiološku dijagnostiku, radioterapiju i kemoterapiju)

NAJRIZIČNIJI REANIMACIJSKI POSTUPCI

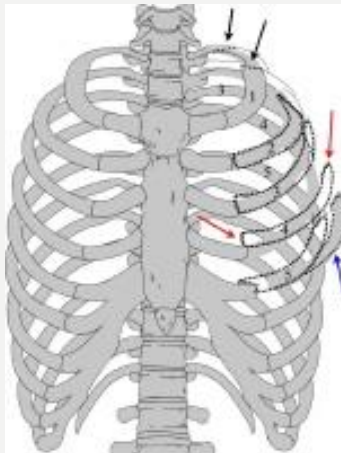
- standardna kardiopulmonarna reanimacija
- aktivna kompresijsko-dekompresijska kardiopulmonarna reanimacija
- trahealna intubacija
- defibrilacija
- traheotomija
- koniotomija
- punkcija vena ili perikarda
- dekompresija tenzijskog pneumotoraksa ili medijastinalnog emfizema

FAKTORI RIZIKA KOJI UTJEČU NA INCIDENCIJU I TEŽINU JATROGENIH OZLJEDA

- trajanje reanimacije
- starosna dob pacijenta
- stupanj edukacije
- iskustvo zdravstvenih djelatnika

CPR

- površinske abrazije kože iznad prsne kosti
- prijelom rebara i sternuma (40-70%)
- oštri fragmenti prelomljenih rebara mogu dovesti do nagnječenja ili razdora pluća
- prijelomi sternuma do razdora srca sa posljedičnom perikardijalnom tamponadom

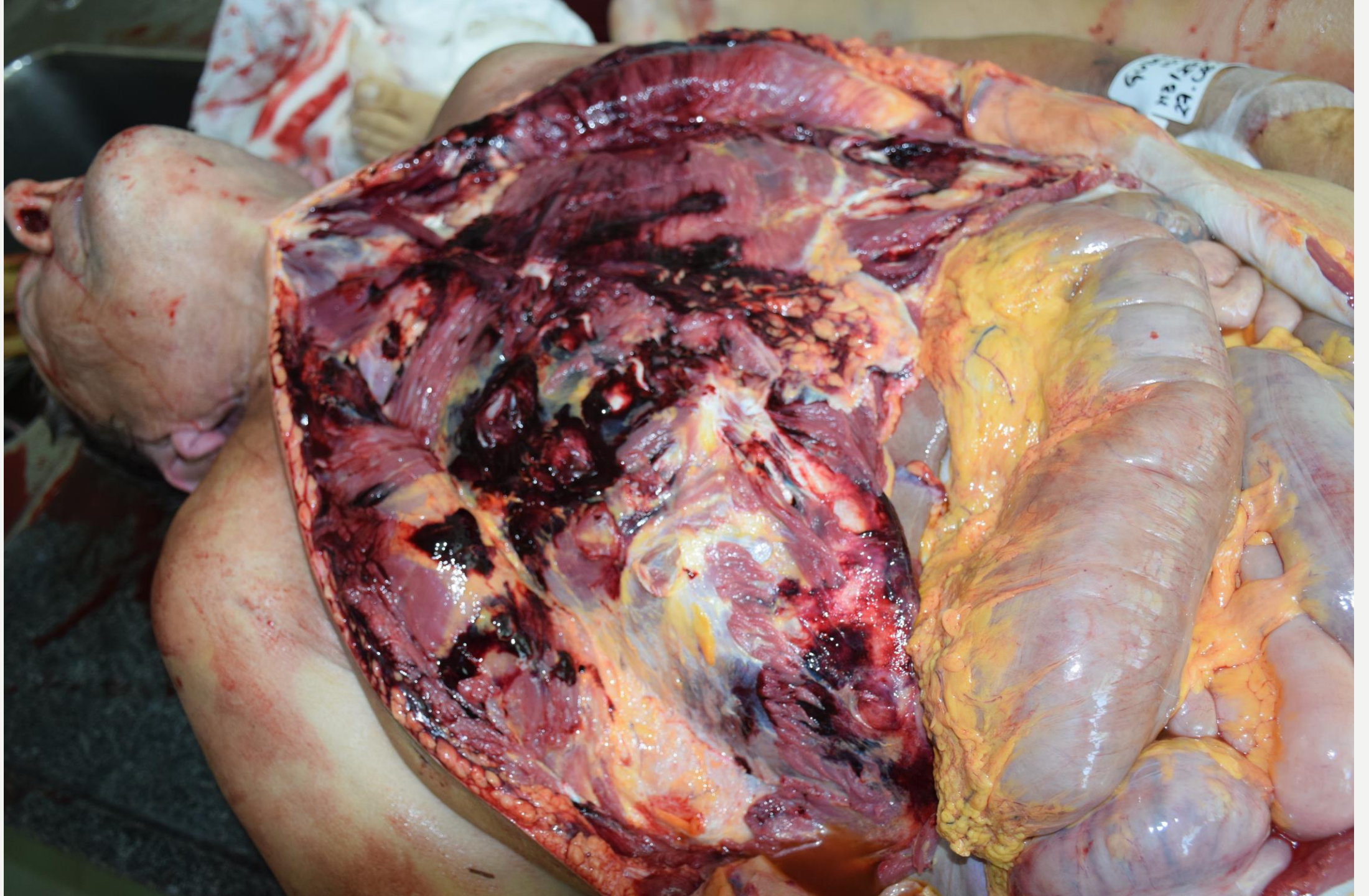
ZNAKOVI MASAŽE SRCA

- tupa trauma prsnog koša *per se* (definirana lokalizacija i postupak)
- površinske abrazije kože iznad sternuma (nemaju forenzički značaj kao frakture rebara i sternuma)
- češće u starijih osoba zbog rigidnosti prsnoga koša (uglavnom na rebrima II-VII lijevo i II-VI desno)
- do frakture rebara dolazi uglavnom u medioklavikularnoj liniji, dok su frakture sternuma uvijek horizontalne i nalaze se u donje dvije trećine

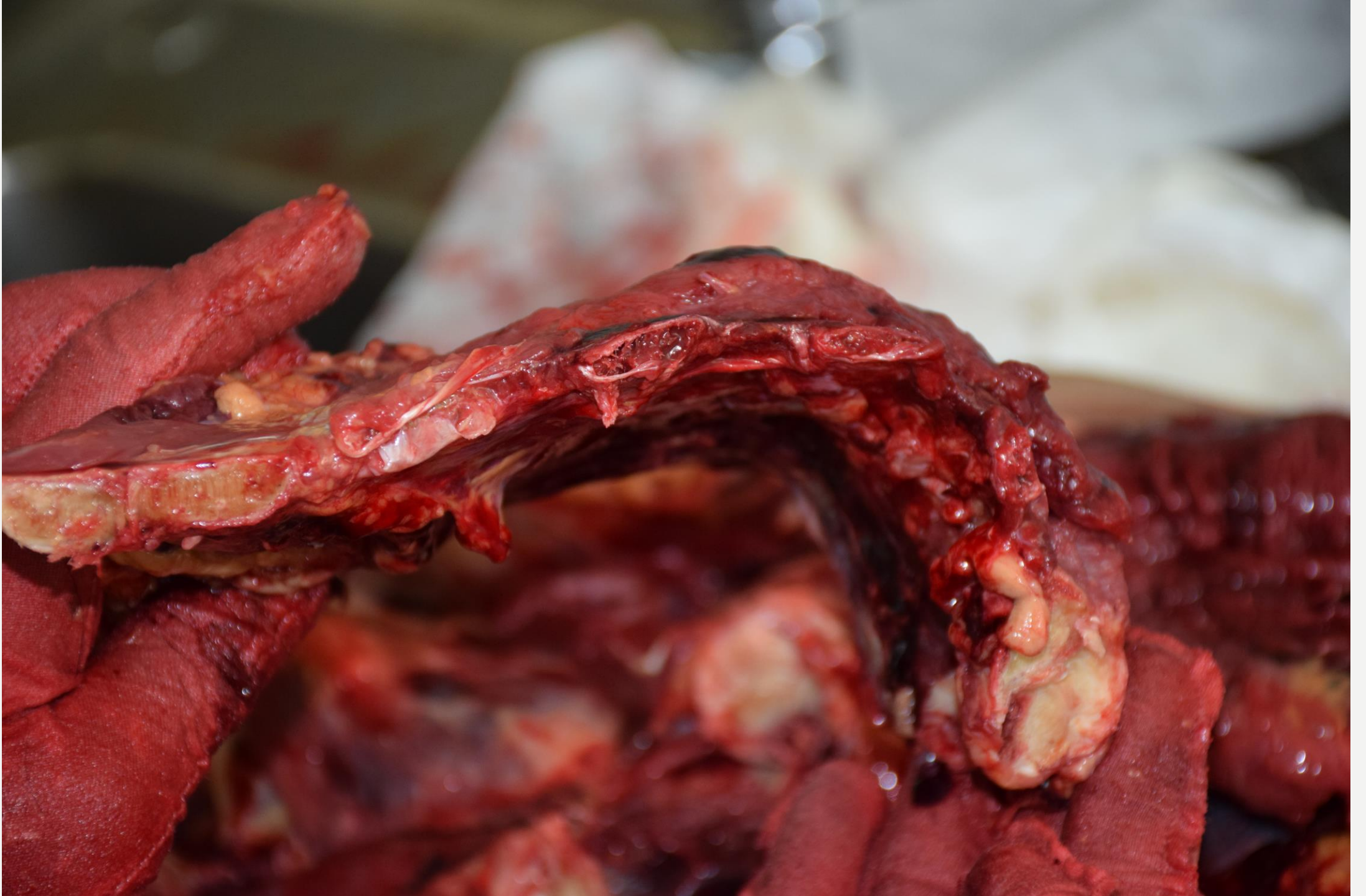

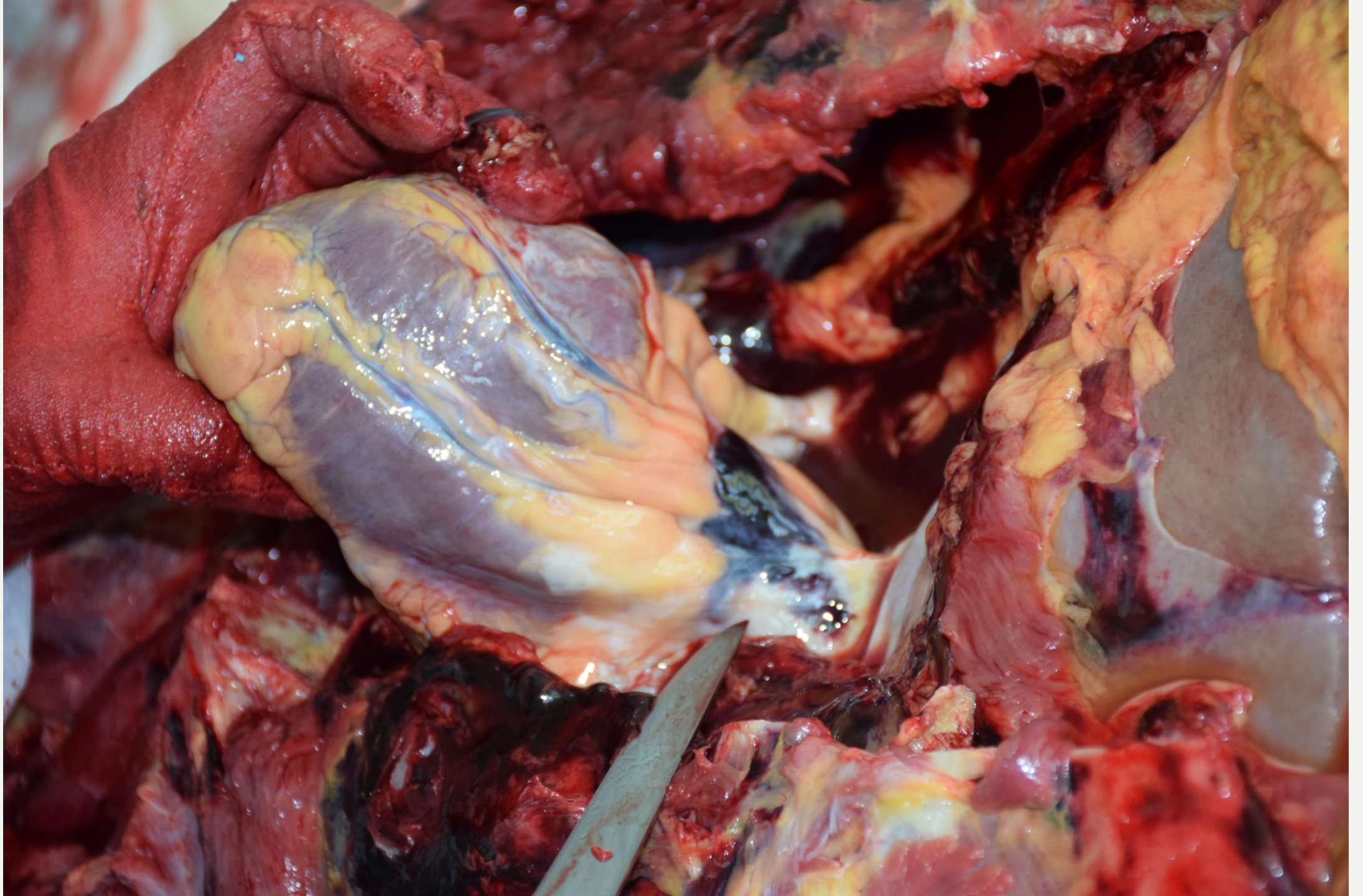

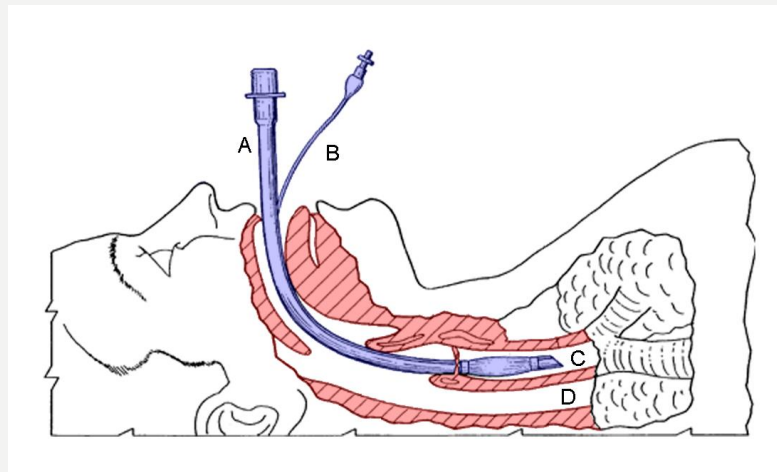

TRAHEALNA INTUBACIJA

- abrazija i hematoma usana, jezika i faringealnog luka
- frakture i dislokacije zuba
- superficijalne ozljede glasnica
- hemoragija farinksa
- lezija traheje s posljedičnim pneumotoraksom i subkutanom emfizemom

RJEDE KOMPLIKACIJE

- perforacija subklavije i pleure (ulazak zraka i krvi u pleuralni prostor)
- traheotomija (lezije sluznice kod inzercije kanile, incizijom oštećenje stijenke dušnika s lokalnim krvarenjem, mediastinalni ili subkutani emfizem ili čak tenzijski pneumotoraks)
- koniotomija (krvarenje iz ramus superior art. thyreoideae)
- masaža srca i Heimlichov hvat (ruptura želuca ili dijafragme, gastrointestinalna krvarenja, lezije abdominalnih organa)

RASPRAVA

- većina reanimacijskih tehnika sastoji se od masivnih manipulacija
- zdravstveni djelatnik mora biti svjestan komplikacija i po mogućnosti izbjeći dodatnu štetu za pacijenta
- liječnik treba procjenu rizika donijeti po načelu objektivnosti, tako da šteta od medicinskog postupka u konačnici ne bude veća od koristi za zdravlje pacijenta
- sudski patolog treba znati razlikovati ozljede koje su posljedica medicinskih zahvata i ostalih traumi
- obdukcija daje odgovore na kliničko-patološka i medicinsko-pravna pitanja (uz doprinos prevenciji i unaprjeđenju zdravstvene skrbi)

